

IV

(Zawiadomienia)

ZAWIADOMIENIA INSTYTUCJI I ORGANÓW UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat znaczenia dla Europy strategii politycznych przyjaznych rodzinie oraz ustanowienia „Paktu na rzecz rodziny”

(2007/C 163/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

wysoki stopień uczestnictwa kobiet w życiu zawodowym oraz największe postępy na drodze do równości płci obecnie cieszą się również relatywnie wysokim wskaźnikiem urodzeń;

PRZYPOMINAJĄC:

- 1) że podczas wiosennego posiedzenia w 2007 r. ⁽¹⁾ Rada Europejska uzgodniła, że ustanowienie „Paktu na rzecz rodziny” posłuży państwom członkowskim jako platforma wymiany poglądów i wiedzy o strategiach politycznych przyjaznych rodzinie oraz o dobrych wzorcach, tak by można było lepiej stawiać czoła wyzwaniom i wykorzystywać możliwości związane ze zmianami demograficznymi;
- 2) znaczenie przyznane przez Komisję — w komunikacie zatytułowanym „Demograficzna przyszłość Europy — przekształcić wyzwania w nowe możliwości” ⁽²⁾ — stwierdzeniu, że państwa członkowskie mogą i muszą znaleźć skuteczną odpowiedź polityczną na przede wszystkim zmiany demograficzne i niski wskaźnik urodzeń oraz zwiększyć wskaźnik zatrudnienia przez strategie polityczne przyjazne rodzinie;
- 3) rezolucję Rady z dnia 22 lutego 2007 r. ⁽³⁾, w której podkreślono, że zmiany demograficzne wymagają dalszych wysiłków na rzecz umożliwienia kobietom i mężczyznom, którzy chcą pracować i wychowywać dzieci, posiadania dzieci bez konieczności poświęcania kariery przez propagowanie równości płci oraz ułatwianie godzenia pracy z życiem rodzinnym i prywatnym, z uwzględnieniem równego udziału ojców w obowiązkach rodzinnych;
- 4) raport demograficzny przedłożony przez służby Komisji w dniu 14 maja 2007 r. pokazujący, że kraje, które osiągnęły
- 5) decyzję Komisji ⁽⁴⁾ o ustanowieniu Grupy Wysokiego Szczebla ds. Demografii, upoważnionej do doradzania Komisji w procesie monitorowania zmian demograficznych i w zakresie polityki w odpowiedzi na takie zmiany;
- 6) fakt, że obowiązkiem państw członkowskich jest formułowanie strategii politycznych wspierających rodzinę i zgodnych z krajową polityką publiczną;
- 7) plan działań Komisji na rzecz równości kobiet i mężczyzn ⁽⁵⁾ i pakt na rzecz równości płci, przyjęty na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2006 roku, w których strategię polityczne pomagające godzić pracę z życiem prywatnym i rodzinnym są traktowane priorytetowo i mają się przyczyniać do osiągnięcia równości kobiet i mężczyzn, a także sprawozdanie z 2007 roku na temat równości kobiet i mężczyzn ⁽⁶⁾, w którym podkreśla się, że polityka w odpowiedzi na zmiany demograficzne powinna uwzględniać zasadę równości płci;
- 8) Europejski Pakt na rzecz Młodzieży przyjęty przez Radę Europejską w marcu 2005 r., w którym podkreśla się konieczność lepszego godzenia pracy z życiem rodzinnym i prywatnym, tak by umożliwić młodym ludziom, którzy tego pragną, założenie rodziny i pełne uczestnictwo w kształceniu i szkoleniu lub rozpoczęcie w tym samym czasie życia zawodowego;

⁽¹⁾ Dok. 7224/07.⁽²⁾ Dok. 14114/06 [COM (2006) 571 wersja ostateczna].⁽³⁾ Dok. 6216/1/07.⁽⁴⁾ Spodziewana w dniu 25 maja 2007 roku.⁽⁵⁾ Dok. 7034/06.⁽⁶⁾ COM (2007) 49.

- 9) opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 14 marca 2007 r. ⁽¹⁾, w której stwierdzono, że rodziny stanowią źródło dobrobytu gospodarczego, szczególnie w sytuacji, gdy oboje rodzice mogą pracować zarobkowo, a zatem UE powinna zachęcać państwa członkowskie do włączania wymiaru rodzinnego do ich polityk gospodarczych i społecznych oraz że UE powinna korzystać z najlepszych wzorców, by propagować trwałą politykę rodzinną;
- 10) uzgodnione w ostatnich latach przez Unię Europejską narzędzia i cele w ramach strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz otwartą metodę koordynacji na rzecz ochrony socjalnej i integracji społecznej, które mają duże znaczenie dla lepszego godzenia życia rodzinnego, prywatnego i zawodowego, oraz opracowanie polityki w odpowiedzi na zmiany demograficzne;
- cel uzgodniony w roku 2000 podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Lizbonie, jakim jest zwiększenie — do roku 2010 — udziału zatrudnionych kobiet do ponad 60 %;
 - wezwanie sformułowane w roku 2001 podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Sztokholmie do opracowania wskaźników dotyczących świadczenia usług opieki nad dziećmi i innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu oraz systemów zasiłków rodzinnych;
 - zobowiązanie — podjęte w roku 2002 podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Barcelonie — do zapewnienia do roku 2010 opieki nad co najmniej 90 % dzieci w wieku 3–6 lat oraz nad co najmniej 33 % dzieci poniżej 3. roku życia;
 - wezwanie państw członkowskich podczas wiosennego posiedzenia Rady Europejskiej w 2006 r. ⁽²⁾, potwierdzone w marcu 2007 r. ⁽³⁾, do podjęcia kroków koniecznych do szybkiej i znaczącej redukcji ubóstwa dzieci przez zapewnienie dzieciom równych możliwości niezależnie od tego, z jakiego środowiska pochodzą;
- 11) zapowiedź Komisji, że w 2008 r. przedstawi komunikat w sprawie opieki nad dziećmi oceniający postępy poczynione przez państwa członkowskie w osiągnięciu celów dotyczących rozwoju tej dziedziny;
- PODKREŚLAJĄ, ŻE
1. zasadnicze zmiany w składzie populacji będące wynikiem zmian demograficznych wywrą skutki na strukturę życia społecznego oraz na gospodarkę, stawiając wyzwania, którym należy sprostać dzięki spójnym długoterminowym strategiom;
 2. niskie wskaźniki urodzeń w wielu państwach europejskich nie odzwierciedlają bardzo często osobistych preferencji kobiet i mężczyzn, ale w wielu przypadkach są wyrazem ich sytuacji społecznej i braku równowagi społecznej charakteryzującej się tym, że równe możliwości, równość płci i odpowiednie warunki umożliwiające godzenie pracy z życiem rodzinnym i prywatnym nie są stosowane w praktyce w wystarczający sposób i że rodziny, a w szczególności kobiety, są przytłoczone przeszkodami i kosztami, które mogą być związane z wychowywaniem dzieci lub opieką nad członkami rodziny oraz brakiem przystępnych cenowo i dobrej jakości usług opieki nad dziećmi i innymi osobami wymagającymi opieki, a przez to nie mają wystarczających możliwości planowania przyszłości i organizowania życia;
 3. w pełni świadome różnorodności rodzin i strategii politycznych na rzecz rodziny w Unii Europejskiej — lepsze wsparcie rodzin i poprawa losu dzieci są [...] kluczowe dla poprawy jakości życia i rozwoju gospodarczego Europy. Środki takie powinny wspierać równość szans dzieci i młodzieży, niezależnie od ich pochodzenia, w odniesieniu do kształcenia, szkolenia i włączania się w wysoce produktywne życie zawodowe. Powinny również umożliwiać kobietom i mężczyznom, którzy mają kogoś pod opieką, godzenie pracy z życiem rodzinnym i prywatnym przez co zwiększy się możliwości znalezienia wykwalifikowanych pracowników przez przedsiębiorstwa europejskie;
 4. zrównoważone strategie polityczne dotyczące rodziny są istotne dla zwiększania spójności społecznej i zapewniania znacznego rozwoju gospodarczego, dlatego uwzględniać należy środki krajowe, w szczególności w następujących obszarach:
 - poprawa infrastruktury socjalnej dla rodzin, co ma umożliwić ludziom, którzy mają kogoś pod opieką, podjęcie i utrzymanie pracy, zapewniając w szczególności przystępne cenowo i dobrej jakości usługi opieki nad dziećmi i innymi członkami rodziny, obejmujące dostępność poradnictwa, kursów dla rodziców oraz szkoleń dla opiekunów, a także dzienną opiekę i obiekty służące spędzaniu wolnego czasu przeznaczone dla młodzieży;
 - precyzyjniejsze kierowanie zasiłków rodzinnych w celu lepszego wyrównywania kosztów wychowania dzieci, w tym w okresach bezpośrednio po urodzeniu, przy odpowiednim uwzględnieniu szczególnych potrzeb samotnych rodziców i rodzin wielodzietnych, a także wspieranie ich w wypełnianiu obowiązków związanych z opieką nad innymi członkami rodziny;
 - korzystniejsze warunki organizacji pracy i czasu oraz osiąganie lepszej równowagi między bezpieczeństwem socjalnym a elastycznym rynkiem pracy (ang. *flexicurity*) w ciągu całego życia z korzyścią dla życia rodzinnego, w tym w szczególności odpowiednie warunki korzystania z urlopu rodzicielskiego i opiekuńczego, zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn, lepszy dostęp do możliwości uczenia się przez całe życie i zapewnianie równości płci w kwestiach zatrudnienia, zwłaszcza przez zwalczanie stereotypów związanych z płcią;

⁽¹⁾ Dok. SOC/245 — CESE 423/2007.

⁽²⁾ Dok. 7775/1/06 REV 1 (pkt 72).

⁽³⁾ Dok. 7224/07 (pkt 19).

5. Unia Europejska musi wziąć pod uwagę zarówno to, że państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za formułowanie odpowiednich trwałych strategii politycznych dotyczących rodziny, jak i fakt, że należy wykorzystać istotny wkład w osiągnięcie celów odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz unijnych celów spójności społecznej, jaki może stanowić w Europie wymiana w tym obszarze;
6. „Pakt na rzecz rodziny” stanowi platformę wymiany poglądów i wiedzy oraz oznacza trwałe zobowiązanie Unii Europejskiej i jej państw członkowskich do zajmowania się, w kontekście zmian demograficznych, kwestiami związanymi ze strategiami politycznymi przyjaznymi rodzinie, do wspierania się nawzajem w poszukiwaniu wybiegających w przyszłość odpowiedzi politycznych i do udostępniania wiedzy i doświadczeń wszystkim stronom, tak by wzmocnić wspólne wysiłki. W tym celu na szczeblu Europy nie będą tworzone nowe struktury, lecz w sposób spójny, skuteczny i ukierunkowany wykorzystane zostaną istniejące instrumenty, zasoby i organy;

WZYWAJĄ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ DO:

1. wzięcia pod uwagę — w pracach stosownych europejskich komitetów i grup ekspertów formułujących politykę — potrzeb rodzin, w szczególności tych, które mają kogoś pod opieką.

Prace Komitetu ds. Ochrony Socjalnej i Komitetu Zatrudnienia pomogą zrozumieć, które ze wspierających strategii politycznych są najskuteczniejsze w zapewnianiu rodzinom odpowiednich warunków życia, w godzeniu pracy z życiem rodzinnym i w zapobieganiu ubóstwu. Może to obejmować, w ramach konkretnych kompetencji, wspieranie udziału rodziców w rynku pracy, warunki pracy przyjazne rodzinom, zapewnienie usług umożliwiających godzenie pracy z życiem rodzinnym, w tym opieki nad członkami rodziny, usługi dostosowane do potrzeb osób, które mają kogoś pod opieką i chcą uczestniczyć w rynku pracy, opiekę dzienną i kształcenie przedszkolne, zachęty finansowe i podatkowe.

Grupa Wysokiego Szczębla ds. Demografii, jako organ doradczy Komisji, przyczyni się do dokonania ogólnej oceny sposobów radzenia sobie z wyzwaniami demograficznymi, w szczególności będzie stymulować wymianę dobrych wzorców i strategii politycznych przyjaznych rodzinie. Dzięki tym pracom przyczyni się również do wsparcia Komitetu ds. Ochrony Socjalnej i Komitetu Zatrudnienia w tych obszarach działań. Komisja zapewni komplementarność prac grupy wysokiego szczebla i prac tych dwóch komitetów oraz Grupy Wysokiego Szczębla ds. Uwzględniania Problematyki Płci;

2. przedstawienia środków przedsięwziętych i postępów osiągniętych w ramach „Paktu na rzecz rodziny” na publicznie dostępnej stronie internetowej, zawierającej także istotne informacje przekazane przez państwa członkowskie, partnerów społecznych i organizacje pozarządowe;

WZYWAJĄ KOMISJĘ DO:

1. ustanowienia ram, w których zainteresowane państwa członkowskie, partnerzy społeczni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i inne podmioty mogłyby korzystać nawzajem ze swoich doświadczeń i wykorzystywać je do poprawy warunków życia rodzin. Należy przede wszystkim przewidzieć następujące środki:

— wezwanie Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy do ustanowienia — pod jej egidą i w celu ułatwienia wymiany doświadczeń, wzorców postępowania i innowacyjnych podejść do strategii politycznych przyjaznych rodzinie — ośrodka monitorującego, który będzie we współpracy z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi gromadzić informacje, przetwarzać je i udostępniać; szczególne znaczenie ma informacja na temat inicjatyw na rzecz rodziny o zasięgu lokalnym i regionalnym oraz podejmowanych przez przedsiębiorstwa, w szczególności tych dotyczących lepszego godzenia pracy z życiem rodzinnym i prywatnym;

— promowanie badań dotyczących sytuacji rodzin oraz strategii politycznych przyjaznych rodzinie, by pogłębić wiedzę o skuteczności takich strategii oraz sposobach ich współgrania z pokrewnymi dziedzinami polityki, a także wpływu na warunki socjalne, ekonomiczne i kulturowe; badania takie należy promować w ramach 7. ramowego programu w zakresie badań, ze szczególnym uwzględnieniem europejskiej różnorodności, oraz należy włączyć w nie Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn oraz OECD;

— wspieranie roli Grupy Wysokiego Szczębla ds. Demografii w ułatwianiu wymiany poglądów z partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim, tak by włączyć je w opracowanie „Paktu na rzecz rodziny”;

— właściwe uwzględnienie kwestii rodzinnych w przyszłych raportach demograficznych oraz w przyszłych forach demograficznych, z których pierwsze odbędzie się w roku 2008;

— zagwarantowanie, że podmioty lokalne i regionalne w Europie, które chcą organizować fora i tworzyć partnerstwa miast i regionów, będą mogły czerpać korzyści z międzynarodowej wymiany bezpośrednich doświadczeń określonych dzięki wyżej wspomnianej działalności badawczej oraz pracom forum demograficznego, Grupy Wysokiego Szczębla ds. Demografii i ośrodka monitorującego;

2. wykorzystywania informacji dostarczonych przez państwa członkowskie do opisywania co dwa lata stanu ich przygotowań na zmiany demograficzne, z wykorzystaniem rocznego sprawozdania z postępów prac;
3. oceny postępów osiągniętych przez „Pakt na rzecz rodziny” i prezentacji jego osiągnięć podczas Europejskiego Forum Demograficznego w roku 2010;

WZYWAJĄ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE DO:

1. jak najlepszego wykorzystywania okazji do wymiany poglądów i doświadczeń, jakie oferuje „Pakt na rzecz rodziny”, w szczególności wnoszenia niezbędnych wkładów w prace Grupy Wysokiego Szczębla ds. Demografii;

2. podjęcia ścisłej współpracy z partnerami społecznymi oraz włączenia przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych w przygotowanie i organizację lokalnych, regionalnych i krajowych forów demograficznych i poświęconych kwestiom związanym z rodziną; fora te mogłyby być wykorzystywane do tworzenia trwałych sojuszy lepiej służących działaniom przyjaznym rodzinie, z uwzględnieniem wszystkich ważniejszych czynników wpływających na jakość życia rodzinnego;
 3. wykorzystania oferowanych przez europejskie fundusze strukturalne i inne odpowiednie europejskie instrumenty finansowe możliwości zapewnienia odpowiedniego wsparcia finansowego lokalnym, regionalnym i krajowym inicjatywom na rzecz rodziny, takim jak organizowanie krajowych, regionalnych i lokalnych forów i partnerstw promujących zatrudnienie dzięki lepszemu godzeniu pracy z życiem rodzinnym i prywatnym przez ułatwianie dostępu do opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi opieki oraz przez dostosowywanie organizacji pracy do potrzeb rodzin;
 4. przyjęcia odpowiednich środków mających na celu promowanie równego podziału obowiązków związanych z opieką między kobiety i mężczyzn;
 5. mając na uwadze, że różnorodność krajowych strategii politycznych i tradycji rodzinnych stanowi dla państw członkowskich cenne źródło uczenia się od siebie nawzajem — wykorzystywania informacji i doświadczeń udostępnianych w ramach intensywnej europejskiej wymiany, w celu określenia możliwości udoskonalenia struktur mających na celu wspieranie rodzin.
-